

Sygn. akt : I ACz 1403/17

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września \2017 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, I Wydział Cywilny w składzie :

Przewodniczący : SSA Jerzy Bess

Sędziowie : SA Grzegorz Krężolek (spr), SA (...)

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2017r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. B.

przeciwko M. B.

o rozwód

na skutek zażalenia pozwanej

od zawartego w wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 9 maja 2017r., rozstrzygnięcia o kosztach procesu

sygn. akt : I C 1478/16

P o s t a n a w i a

I. Zmienić punkt III wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 9 maja 2017r w ten sposób , że wymienioną tam kwotę 1328, 40 zł , podwyższyć do kwoty 1428,69 zł / tysiąc czterysta dwadzieścia osiem złotych i sześćdziesiąt dziewięć groszy /

II. Nie obciążać powoda kosztami postępowania zażaleniowego , należnymi pozwanej .

SSA Grzegorz Krężolek SSA Jerzy Bess SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt : I ACz 1403/17

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 maja 2017r , Sąd Okręgowy w Kielcach rozwiązał przez rozwód małżeństwo Z. i M. B., z winy powoda , oddalił żądanie pozwanej w zakresie roszczenia alimentacyjnego wobec byłego męża.

Ponadto , w punkcie III zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1328, 40 zł , tytułem kosztów procesu , które jak wskazał , odpowiadają wynagrodzeniu będącego radcą prawnym , pełnomocnika M. B. , ustanowionym z urzędu.

Jak wynikało z motywów tej ostatnio wymienionej części wyroku, kwota przyznanych kosztów sporu nie obejmuje tej ich części , którą stanowiły koszty dojazdu pełnomocnika z miejsca siedziby jego kancelarii do siedziby Sądu orzekającego.

Zdaniem Sadu I instancji suma odpowiadająca tym kosztom nie podlega wzajemnemu rozliczeniu pomiędzy stronami albowiem siedziba kancelarii znajduje się na obszarze okręgu Sądu Rejonowego w K., gdzie również ma swoją siedzibę Sąd Okręgowy, rozstrzygający o rozwodzie stron

W zażaleniu od tego orzeczenia pozwana za pośrednictwem swojego pełnomocnika złożyła zażalenie na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu, domagając się jego zmiany poprzez podwyższenie wskazanej w zaskarżonym punkcie III sentencji wyroku z 9 maja 2017r, sumy o dalszą kwotę 100 złotych i 29 groszy, odpowiadającą kosztom dojazdów pełnomocnika z siedziby jego kancelarii, w miejscowości P., do Sądu Okręgowego w Kielcach, na trzy posiedzenia przeznaczone na rozprawę.

Ponadto wносиła o obciążenie przeciwnika procesowego kosztami postępowania zażaleniowego

Zdaniem skarżącej odmowa uwzględnienia opisanego elementu kosztów które, przez pozwaną, wygrywającą co do zasady spór, rzeczywiście zostały poniesione w sposób celowy i usprawiedliwiony, stanowiła, po stronie Sądu I instancji naruszenie art. 98 kpc.

Zdaniem skarżącej nietrafnie w tym zakresie, Sąd zrównał sytuację profesjonalnych pełnomocników mających siedziby swoich kancelarii na terenie miasta K. - siedziby Sądu Okręgowego z tymi [jak pełnomocnik pozwanej], którzy do niej muszą dojechać we własnym zakresie, mając swoje kancelarie poza jego granicami.

Odpowiadając na zażalenie pozwany domagał się jego oddalenia i obciążenia byłej małżonki kosztami postępowania zażaleniowego.

Rozpoznając zażalenie, Sąd Apelacyjny rozważył:

Środek odwoławczy powódki jest w części usprawiedliwiony, prowadząc do podzielenia zasadniczej części zawartych w nim wniosków środka odwoławczego.

Okoliczności faktyczne, które pozostają doniosłymi dla rozstrzygnięcia zagadnienia będącego istotą zażalenia nie są przez strony kwestionowane.

Zgodnie z nimi ustanowiony z urzędu dla pozwanej radca prawny ma siedzibę swojej kancelarii poza granicami miasta K. - gdzie siedzibę ma Sąd okręgowy przed którym toczyło się postępowanie rozwodowe stron.

Pełnomocnik M. B. był obecny na trzech posiedzeniach Sądu Okręgowego w dniach 25 października 2016r, 19 stycznia i 26 kwietnia 2017r.

Zgodnie z normą art. 98 §3 kpc, który ma, po myśli art. 99 kpc ma zastosowanie także w odniesieniu do sytuacji w której pełnomocnikiem strony jest radca prawny, do niezbędnych kosztów procesu należą poza innymi składowymi także wydatki jednego [radcy prawnego].

Taka treść tego przepisu jednoznacznie wskazuje, że zgodnie z wolą ustawodawcy, tego rodzaju wydatki [o ile nie wykraczają poza ich skalę odniesioną do jednego profesjonalnego pełnomocnika] są kwalifikowane ustawowo jako składnik niezbędnych kosztów procesu.

Takie sformułowanie przesadza, że, w tak oznaczonych granicach, jest to także element kosztów celowo poniesionych w związku z dochodzeniem roszczenia lub obroną podjętą wobec żądań przeciwnika procesowego.

Niczego z rozważanego punktu widzenia nie zmienia fakt, że pełnomocnik pozwanej był ustanowiony z urzędu, tym bardziej, gdy wziąć pod rozwagę, że w nawiązaniu do ostatniego fragmentu art. 98 §4 kpc, Rozporządzenie MS w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego, ustanowionego z urzędu z 3 października 2016r [DzU z 2016 poz. 1715] w § 2 zalicza do kosztów takiej pomocy prawnej również niezbędne i udokumentowane wydatki takiego pełnomocnika.

Tego rodzaju wydatkiem jest niewątpliwie koszt dojazdu profesjonalnego pełnomocnika [radcy prawnego] do siedziby Sadu orzekającego na wyznaczone w celu rozpoznania sprawy posiedzenia.

Obecność taka jest , co oczywiste, jednymi z przejawów właściwej dbałości o interes procesowy podmiotu zastępowanego.

Jak wskazano wyżej , fakt poniesienia tych wydatków związanych z dojazdem radcy prawnego do siedziby Sądu orzekającego nie był w rozstrzyganej sprawie kwestionowany co do faktu ich poniesienia ani co do wysokości.

Jedynym argumentem mającym zaprzeczać trafności żądania jego zaliczenia do kosztów sporu podlegających rozliczeniu pomiędzy stronami było to , że siedziba kancelarii radcy prawnego znajduje się w granicach obszaru właściwości Sądu Rejonowego , a co za tym idzie także Sądu Okręgowego w tym mieście.

Założenie takie jest nieprawidłowe.

Decydujące z rozważanego punktu widzenia jest to, czy siedziba Sądu orzekającego znajduje się w tej samej czy innej miejscowości [z punktu widzenia jej granic administracyjnych] aniżeli ta , na obszarze której znajduje się kancelaria profesjonalnego pełnomocnika.

W sytuacji gdy tego rodzaju tożsamości brak, nie ma usprawiedliwionych racji prawnych aby odmówić zaliczenia do niezbędnych kosztów procesu , tego wydatku reprezentanta procesowego strony , który , będąc udokumentowanym , jako rzeczywiście poniesiony , stanowił równowartość kosztu dojazdu do siedziby Sądu orzekającego.

/ por. także w tej materii, wypowiedające podobne za zaprezentowanego , stanowisko, zapatrywanie Sądu Najwyższego, wyrażone w judykatach z 12 czerwca 2012r , sygn.. III PZP 4/12 i z 25 października 2012 , sygn.. IV CZ 109/12 , obydwu powołane za zbiorem L. /

Z podanych przyczyn, w uznaniu zażalenia za usprawiedliwione co do zasady , Sąd Apelacyjny orzekł jak w punkcie I sentencji postanowienia , na podstawie art. 386 §1 kpc.

Sąd II instancji zdecydował o nie obciążaniu powoda kosztami postępowania zażaleniowego , na podstawie art. 102 kpc w zw z art. 391 §1 i 397 §2 uznając , że nie dałoby się ono pogodzić z regułami słuszności i sprawiedliwości.

Zmiana dokonana bowiem przez Sąd II instancji jest konsekwencją odmiennej oceny prawnej opisanego wyżej zagadnienia aniżeli ta , którą zaprezentował Sąd Okręgowy.

W tych warunkach ponoszenie przez stronę konsekwencji finansowych , nie znajduje dostatecznych racji natury prawnej. [pkt II postanowienia]

SSA Grzegorz Krężolek SSA Jerzy Bess SSA Sławomir Jamróg